

je.

Vissza.
V.-v. V.-v.
9211. 6283
osztály

720
1234
1031
515
510
456
447
438
433
422
357
335
314
401
304 159
254 145
230 118
215 1253
204 1237
150 1220
125 1139

V.-v. V.-v.
9311. 6303
osztály
629 629
644 944
434 627
425 619
424 613
416 611
405
347
336
325
302
247
232
212
202
150
140
132
125
045

osztály

V.-v. V.-v.
9111. 6185
osztály
720
100
15 442
04 430
54 419
43 410
30 356
10 331
44 304
32 250
20 233
08 219
59 210
31 114
11 113
04

Minden kedv. példák és vasárnap feladások.

számára
atok felül
adulási és
50 órától
an kitűn-
a gyors-
b szám-
zárójelek
számozását.

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ös szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizet-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 2. 6283.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRAJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —
Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés
irodáknban.
Megjelenik
vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1911. XL. évfolyam 44 szám. Csütörtök, február 23.

A husdrágaság.

Irta: Dr. Pap Dezső.

Budapest, február 23.

(Két közlemény.)

I.

A modern életmód nyomán keletkezett megélhetési kérdések tisztázása és megoldása körül felmerült viták talán még egy esetben sem közelítették meg azon harcok és polemiák szenvedélyességét, melyet az utóbbi időben elért élelmiszek, főleg husdrágaság idézett elő. De ezen nem is csodálkozhatunk, ha meggondoljuk, mily alkalmas ezen kérdés politikai szimpáthiák felidézésére, valamint a merkantilista és agrár csoportokkal való kacérkodásra.

Amin csodálkozhatunk és joggal felháborodhatunk, az azon rövidlátó és egyoldalú agitáció, melyet egyesek ezen fontos kérdés megoldása, illetve az okok megszüntetésére irányuló mozgalmak körül kifejtjenek. Utóbbi annál is inkább sajnálatos jelenség, mert ezen kérdés elfogulatlan és teljes mértékben orvoslása országos érdek, melynek tartósságát csak úgy adhatunk, ha azt nem az egyoldalúság hibás útjain haladva, igaztalan fegyverekkel erőszakoljuk ki, hanem okos és a bajokat a tényleg beteg helyeken levő sebek szanalása által igyekszünk elérni.

Nekünk nem lehet az a célunk, hogy a mostani husdrágasági kérdést egy, csak ideig óráig tartó, de a bajon mostan momentán segítő intézkedéssel hársítsuk el; hanem igenis az kell, hogy célunkat képezze — és ez a jövő nemzedékkel

szemben is fennálló kötelességünk, — hogy ezen bajnak minden csiráját eredetében pusztítsuk ki. Vagyis nekünk egyszerre a mostani állapotot orvosolni is, és a baj jövőbeni fellépését praeventive intézkedések útján megakadályoznunk is kell.

Hogy mi az a husdrágaság, azt mindnyájan talán tulságosan is jól tudjuk. Azonban, hogy ezen husdrágaságnak mik az indító okai és hogy miként lehetne azt megszüntetni, e körül keletkeztek a nagy és gyakran csupán színbázias jellegű viták. Szomoruan tapasztalhattuk ezen viták közepette, hogy egyes érdekcsoportok a husdrágaság előidézésével és tentartásával, igaztalanul a mezőgazdákat és nyerstermelőket vádolják.

Ezen antiagrárius mozgalom Ausztriából mint iparállamból indult ki és sajnos a magyar ipari gócpontokra, a mi városainkra is kiterjedt.

Ezen áramlat vezetőinek főérvét az képezi, hogy a husdrágaságot az agrár védvámok idézték elő, mely szerintök csupán a gazdák érdekeit szolgálja.

A védvámellenes mozgalom már a ma létező agrárvédvámok felállítására előtt is kifejezésre jutott. Akkoriban azt hozták volt fel okul, hogy Magyarország nyerstermelő állam lévén, itt ugysem juthatnának érvényre a védvámok és így reájuk egyáltalán nincsen szükség. És ime, most, midőn ezen javaslat ellenére a védvámok teljes mértékükben érvényesülnek, ugyanezen védvámok eltörlését követelik.

Hiszen ha elfogulatlanul mélyedünk bele ezen kérdésbe, akkor éppen arra a

konkluzióra kell jutnunk, hogy éppen a védvám hiánya volt egyik főokozója a mai husdrágaságnak, mert a védvám hiján az élőállatok korlátlan mennyiségben importáltak, miáltal a bár olcsóbb, de sokkal silányabb balkáni termények, illetve élőállatok versenye tönkre tette a magyar gazdák termelési, illetve tenyésztési kedvét.

A magyar védvámok hiánya volt nagyban okozója az előbbeni és aránylag még a mostaninál is nagyobb husdrágaságnak, mert a balkán államok rendezetlen állategészségügyi intézkedései következtében ugyszólván állandó jelenség volt a különböző állatbetegségek behurcolása, mi az egész ország óriási kárát és a husarak és állati nyerstermékek lehetetlen áremelkedését vonták maguk után.

De vajjon nem-e jogosak és nem célszerűek-e ezen védvámok, ha tekintetbe vesszük azon terheket, melyekkel a magyar mezőgazdaságot az óriási ipari védvámok és a tengerentuli államok félelmetes nyerstermény-versenye következtében sújtják? És elvégre hűn-e az és közzgazdaságilag helytelen-e az, ha megfelelő intézkedések útján támogatást és jogos védelmet nyújtunk az ország népessége azon részének, melyet kiszgazdák név alatt ismerünk és amely osztályt — jól felfogott érdekből — az összes nyugati államok saját felvirágzásuk és jólétük szempontjából hathatósan gyámolítanak? Mert kétséget nem szenved, hogy a nyerstermelő államok, élő állat korlátlan behozatálát megakadályozó védvámok éppen a kiszgazdák érdekében hozatnak, mert a vágó állatok tenyésztésének tulsulya a kiszgazdák kezében van.

„TORONTÁL“ tárcája.

In pace.

Ezeket az apró szürke szemeket, ezt a finom bajuszt, ezt a rózsás arcot a puha kalap alatt Juan Torres emlékezett rá, hogy a charing-crossi vasúti állomáson látta. Miért jött össze vele alig fél óra múlva az aldgate földalatti állomáson? Véletlen talán, de a kényszerűség, hogy bizalmatlanul fogja fel az életet, hozzá szoktatta őt, hogy semmi eseményt se hanyagoljon el.

— Gyorsabban! ugta oda Santiago Pilarnak, egy ideges fiatal embernek, ki mint ő, idegennek látszott a londoni ködben.

Gyors léptekkel haladtak végig a Whitechapel utcán. Pillanatra elmélyedtek egy könyvkereskedés kirakata bámulásában. Figyelve az utca mozgalmára, Juan a szomszéd kirakatra szögezte szeméit, mely pár pillanattal később azt az arcot tükrözte vissza, amelytől reitettek. Azonnal tovább állottak.

Balra fordultak, bemélyedtek a piszkos utcák labirintájába és ismét Bethnal Greenben voltak. Innen egy konflis a város központjába vitte őket. A gyanus alakot nem látták többé; mind amellet nyugtalanság fogta el őket.

A Sohón fekvő lakásukban kompromittáló levelezéseken kívül egész halmaz arany pénz hevert VII. Edvárd király arcképével és finom gépezet hamis pénzveréshez. Nem nagyon bizelgett nekik, hogy a bírák hódoló elismeréssel adóznak gyártmányaik ügyességének s pár évi kényszermunkát erőszakoljanak érte rájuk.

A barcelonai zavargások után Londonba menekülve Juan és Santiago sok mindenféle foglalkozásra adták magukat, melyeket a törvény egy kissé mindenütt szigoruan torol meg. És legutóbb olyan tervet eszeltek ki, melynek az óvatos végrehajtása nem minden kockázattól menten a betörés főfő mestereinek a bámulatát volt felkeltendő irántok.

Nem kevesebbről van szó, mint elemelni azokat az ötvenezer font értékű ékszerket és drágaköveket, melyek a Strand egyik ékszerészenek a kirakatában pompáztak. A vállalkozás nehézségei oly nagyok voltak, hogy a siker valószínűtlenné tűnt fel. A szekrényeket minden este leeresztették a pincshelyiségekbe s ott szilárd vasszekrényekbe zárták.

Torres feltette magában, hogy a föld alatt férközik hozzá. Akkor jött az az eszméje, mikor egy kiadó boltot vett észre, melyet csak egy szűk sikátor választott el az ékszeres bolttól.

Nehogy gyanut keltsen, az üres boltban gyümölcskereskedést rendezett be, melyet Mária a Pilar kedvese vezetett.

Mig ő narancsot és almát árulgatott, a két férfi a pincében folytatta vakondok munkáját. A csákánykapa, meg az ásó nyele erősen feltörte ilyen munkához nem szokott tenyerüket, összevérezte fehér kezöket, a ruhájok csupa föld és máter volt s verejték esorgott végig olajszíntű barna arcukon.

Csöndben dolgoztak összeharapott fogakkal s minden kis zajra összerendeztek. Amint az utca alá értek az ásással, egy csatorna állotta útjokat úgy, hogy jó mélyen ez alatt kellett utat törniök maguknak. Vas kitarással azonban ezt az akadályt is legyőzték. Már majnem cénál

voltak; még két nagy terméskövet kellett az épület alapfalából kifeszíteniök és a vasszekrényt megfurni, ami a Torres mestersége volt — s a kincs az övék volt.

Másnap egy simára borotvált arcú gentleman, monoklival a szemén állított be a gyümölcsös boltba. Néhány mandarin narancsot vett s hunyorítás nélkül fizette ki a borsos árt, melyet Mária kért értök.

Az öröm, melyet a leány a fölött érzett, kárba veszett. Torres ugyanis, ki szó nélkül szemtanuja volt a jelenetnek, hangos káromkodásban tört ki.

— Ördög és pokol! engemet nem csal meg az emlékezetem. Láttam ezt az embert a büntető törvényszéken a Mendoza pöre alkalmával. Ez Russel, a híres magán-detektív. Egészen új fejet csinált magának, a termete nyugrabb, de fogadnék egy fontban egy penny ellenében, hogy ő az, aki tegnap is utánunk sompolygott.

Juan, Santiago és Mária aggódva tanácsot tartottak. Mitevők legyenek? A detektívnek bizonyára csak homályos gyanui lehetnek ellenök. Legendás szimattal megáldva, a veszélyrel nem törődve, a lebonnyolultabb dolgokat maga szeretle lebonnyolítani anélkül, hogy a rendőrséget igénybe vette volna.

De, hogy egy ilyen embernek a gyanuja fel van kelte, roppant fenyegetést képezett. Az óvatosság azt követelte, hogy rögtön eltűnjenek. Más városrészt kell kiszemelni és ott várni be a kedvező kiállításokat.

Más részről azonban nehéz volt lemondani a közeli aratásról, olyan keserves munka után. Az ötvenezer fontról, melyet már a saját tulajdonuknak tekintettek, önként lemondjanak?

— Nem! jelentette ki Mária s egy szóval véget vetett társai kishitű habozásának.

Híres müncheni „Salvator-sör“ csütörtökön Kőbányai sör

friss csapolás. Ezenkívül a MARCOIN JENŐ, kaszinó-vendéglő.

is állandóan csapon van.

Vasuti közlekedésünk javítása.

Gyorsmotorok a nagybecskerek—szegedi vonalon.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, február 23.

Nevezetes, nagyjelentőségű s Nagybecskerek város vasuti forgalmára messze kiható örvendetes eseményről adhatunk hírt.

Tudvalevőleg régi és évről-évre fokozottabb a panasz Nagybecskerek város rossz vasuti összeköttetése és forgalma miatt, amely egy a város fejlődésére, mint kereskedelmi és ipari életére bémítólólag hat.

Évek óta küzd egy a város maga, mint a város kereskedelmi és ipari világa a közlekedés megjavítása iránt s maga a vármegye minden irányban agilis alispánja Jankó Ágoston is mindent elkövetett, hogy a tarthatatlan és tűrhetetlen vasuti mizériákon segítsen s az ő folytonos agilitásának nagy része is van a mostani eredményben.

Különösen lehetetlen volt a helyzet a nagybecskerek—szegedi vonalon, ahol a teher és a személyforgalom összevonása folytán a 122 kilométeres távolságot rendes körülmények között is öt és fél óra alatt lehetett megtenni, de napirenden volt az is, hogy egy-két órát késtek a személyvonatok a teherszállítás miatt.

Az itteni illetékes tényezők mind összefogtak, hogy a helyzeten segítsenek s maga a nagybecskerek—szegedi helyi érdekű vasut igazgatósága súlyos anyagi teherrel hajlandó volt a bajokon javítani, de a mult kormányzatnál hajótörést szenvedett minden igyekezet.

Az új kormányzatnál most végre a helyzet megváltozott s Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter méltányolta a helyzetet s hozzájárult a vasuti közlekedés megjavítására irányuló tervhez s az államvasutak igazgatósága is ilyen irányban határozott.

A terv szerint a szeged—nagykikinda—nagybecskerek egy-egy helyi érdekű vasut-társaság a tavasszal megkezdte a nagybecskerek szegedi vonal pályájának átalakítását s még ez év folyamán, valószínűleg már nyárra gyorsmotor közlekedést indít meg, s a pálya átalakítására valamint gyorsmotorok beszerzésére egy millió koronát fordít.

A gyorsmotor közlekedéssel azután oda-jutunk, hogy a nagybecskerek—szegedi utat, a melyhez eddig 5—6 óra kellett, ezentúl két és

Elhatározták tehát, hogy siettetik a dolgot. Még az éjjel mindennel készen lesznek.

Amint este a boltot bezárták, mindhárom leurranták a pincébe és bezárkóztak. Miután erőre volt szükségük, lehevredtek egy sarokban és elszendoredtek, várva a kedvező időt. Mária ébredt fel legelőbb. Felrázta Bilárt.

— Halál csak! susogta.

Halk léptek jöttek le a lépcsőn.

— Valami patkány!

De egy fénysugár hatolt be a pinceajtó hasadékán, kulcs fordult a zárban és az ajtó felnyílt. Egy villamos lámpa fénye tapogatózott a sötétben. Majd egy puhakalappal fődött fő bukkant elő a homályból.

— A detektív! sugta Torres.

A rémület, a harag, a gyilkosság szomja váltakozott a három cinkostárs lelkében. Pilár már célzott a forgópisztolyával. A dőrej nem lármázza-e fel az alvó házat?

Russel egyedül hitte magát s kíváncsian fűrkészte a helyiséget. A törmelékek, még inkább a tátongó lyuk érdekelték. Körülnézett s aztán a csönd által megnyugtatta, kutatáshoz látott.

Amint a detektív a csatorna alatt vájt üreget is tul jutott, Torres felkelt és meggyújtotta a tolvaj-lámpáját.

— Annál rosszabb neki! dörmögte. Mária, világíts!

Ezzel a hatalmas terméskőre mutatott, melyet az alapfalból kiszakítottak. Pilár már megértette őt. Egy feszítővas segítségével, nagy erőlködéssel sikerült visszatolnia régi helyére a nehéz tömböt, melyet aztán facölöppökkel, téglákkal még inkább odaerősítettek, hogy ne lehessen a helyéből kimozdítani.

Erre fülüket a falhoz tartva, izgatottan hallgatóztak.

— En nem hallok semmit, mondta Torres. És most már aztán meneküljünk.

Amint bezárták a pinceajtót maguk mögött, tompa távoli üvöltés, melyet inkább kitaláltak, mint hallottak, reszkettette meg őket.

— Requiescat in pace! susogta Mária, ki vallásos volt.

És a sötétben egy nagy keresztjelet vetett magára.

Jaques Constant.

fél óra alatt tehetjük meg, aminek a jelentőségét: azt hisszük nem kell bővebben fejtegetnünk.

A vasutifarsaság a pálya átalakítására vonatkozó munkára már minden előkészületet megtett, úgy hogy kedvező időjárás esetén a gyorsmotoros közlekedés már május elsején megindítható, de ha ez akadályokba is ütköznék, májusra a teher és személyforgalmat szétválasztják s így május elsejével már mindenestre rövidebb idő alatt juthatunk Nagybecskerekéről Szegedre és vissza.

Vasuti forgalmunk ez örvendetes javításának részleteire vonatkozólag különben legközelebb hivatalos közlés is történik.

HIREK.

Tájékoztató.

Február 24, 25, 26. Országos vásár.

Március 13. Közig bizottság ülése.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig. Könyvtárára vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 7/15 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5 órától 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt 6 óráig. A kádfürdő reggel 7 óráig nyitva van.

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskerek meteorológiai állomás időjárás jelentése.

Február 23.

Barométer süllyedő, délután 1:38 órakor: 759.8 mm. Hőmérséklet: maximum 12.3. C°, min. — 1.1 C°. Csapadék: —. Felhőzet: Cu St 9. Szélirány és erősség: E 1.

Jóslat a következő 24 órára: Változóköny. Bonyhéb. Elvettve csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; C° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnapi este 8 óra 38 percgig; csapadék reggel, 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percgig; felhőzet: Ci — fűrtöfelhő, Cu — gomolyfelhő, St — rétegesfelhő, Nb — esőfelhő, Ci—St — felhőfátyol, Ci—Cu — bárányfelhő Cu—St — réteges gomolyfelhő. Szélirány: N — észak, S — dél, W — nyugat, E — kelet. Felhőzet nagyság, 0 — tiszta ég, 10 — teljesen borult. Szélerősség: 0 — szélcsend, 8 — nagy vihar.

— **Kitüntetés.** A király, a személye körüli miniszterium ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök előterjesztésére a katonai érdekek előmozdítása körül szerzett érdemeik elismerésül Rakics Sándor pancsovai tiszteletbeli rendőrfőkapitányt és Ferencz József-rend lovagkeresztjét, Fodor József pancsovai posta- és táviratfelügyelőnek valamint törvényes utódainak pedig a magyar nemességet „Révaujfalvi” előnévvel díjmentesen adományozta.

— **Uj kuriai bírő.** A király a m. kir. igazságügyminiszter előterjesztésére Róth Gergely nagykikindai törvényesbírói előnévvel a kuriai bírői címet és jelleget adományozta.

— **Áthelyezés.** A m. kir. igazságügyminiszter Gavrilovics István nagybecskerekai kir. törvényesbírói és dr. Pataky László nagybecskerekai járásbírói jegyzőket kölcsönösen áthelyezte.

— **A munkásgimnáziumból.** A kulturegyesület nagybecskerekai munkásgimnáziumában ma este 8—9-ig Keleméri Béla felsőkeresked. isk. tanár közgazdasági, 9—10-ig pedig Szenes Adolf polgári iskolai tanár elektrotechnikai előadásait folytatja.

— **Halálozás.** Ö. v. Schimala Janosné, szül. Leik Tere, városunk egyik tiszteltben álló polgárasszonya az éjjel 70 éves korában meghalt. Az elhunytat a kiterjedt rokonságon kívül számos ismerőse gyászolja. A temetés holnap délután lesz a Nádor-utcában levő gyászszobából.

— **Fulda Károly temetése.** Mint Szenthubertől jelentik, ott tegnap temették el az elhunyt Fulda Károly községi jegyzőt. A végzettség a legnagyobb részvétel ment végbe; megjelent azon a gyászoló család nagyszámú tagjain kívül a körjegyzőséghez tartozó Szenthubert, Károlyliget, Seultour községek lakossága, tüzoltótestülete, a dalárda, mely utóbbi Leblanc Lajos karnagy vezetés alatt gyászdalokat énekelt. Megjelent a járás főszolgabírája, Fóris József főszolgabíró vezetése alatt a járási tisztikar és a járási jegyzői kar. A ravatálnál: Vihely Géza grabáci jegyző mondott az elhunyt kártársai nevében megható bucsuzót. Schaffer Ferenc eszperplébános szentelte be a tetemet, mely után a gyászoló közönség a koporsóval a templomba indult, hol rövid ima és az orgona hangjai mellett elhangzott egyházi ének után a megboldogultat utolsó útjára a temetőbe kísérték.

— **Községi tisztújítások.** Erzsébetlak községben tegnapelőtt, Rudolfsgnádton pedig tegnap délelőtt tartották meg a községi tisztújítást Lowieser Imre központi főszolgabíró előnkölésével. A választások eredménye a következő:

Erzsébetlakon községi bírónak megválasztották Ricz Imrét, albirónak id. Ringer Ferencet, esküdték Szabó Döme, Pejov Károly, Valenta János és Wambach Fülöp, pénztáros Heim Frigyes, közzgám pedig Frohmann Károly.

Rudolfsgnádton községi bíró Gergen János, albiró Weckel Kristóf, esküdték Kirchner Mihály, Lung Jakab, Schmidt Boldizsár és Lung Domonkos, pénztáros Dattermann János, közzgám pedig Schmidt Mihály.

— **A Béga áradása.** A temesvári folyam-mérnöki hivatalhoz érkezett jelentések szerint a Béga vizállása már nem olyan veszedelmes, mint tegnap volt, mert a vizállás az egész vonalon csökkent. A tegnapi jóval magasabb vizálláshoz képest a Béga vize ma a következőre süllyedt: Kiszetónál +162 cm., Temesvárnál +106 cm., Románszentmihálnál +184 cm., Óteleknél +239 cm. és Ittebénél +158 cm. Románszentmihály község határában a feltorlódtat jég szabad utat nyert és a piszkos habok sebesen viszik tovább a jégtáblákat, míg ellenben Auréllháza és Jezvin községeknél a jég megakadt és csak nagynehezen sikerült az egymásra torlódtat jégtáblákon át a sebes árnak lefolyást biztosítani.

— **A Községek Országos Szövetsége.** A Magyar Tudósító című nyomatos jelentés: A mult év elején alakult meg a Magyarországi Községek Országos Szövetsége. A belügyminiszter a hozzája felterjesztett alapszabályokat azonban nem láttaozta, hanem azt kívánta, hogy a 2. szakaszt, amely a szövetség céljairól szól, fejtsék ki részletesebben. Az ilyen értelemben módosított alapszabályokra vonatkozólag azután a miniszterelnök, mint belügyminiszter, elutasító végzést hozott. A miniszterelnöknek a szövetség vezetőségéhez intézett leirata, amely a napokban érkezett meg, így szól:

Az iratok visszaküldése mellett értesitem, hogy az alapszabályokat ezuttal sem találtam láttaozhatóknak és a szövetségnek az alapszabályok 2. szakaszában felsorolt célok szolgálata érdekében való megalakulását egyáltalában teljesen indoklatannak kell tartanom, mert hiszen a községek, mint testületek, érdekeinek védelme, sőt előmozdítása is az állami kormányzatnak és a hatóságoknak nemcsak feladata, de legfőbb törekvése is. De egyenesen megengedhetlennek tartom azt, hogy közjogi testületek, melyeknek ilyen minőségükben módjukban van érdekeiket felettes hatóságok előtt mindenkor hivatalosan képviselni, magánegylet alakítása útján törekedjenek érdekeik előmozdítására és védelmére s a közhatalóságokat egy arra illetéktelen társadalmi tényezőnek mintegy ellenőrzése alá helyezték.

— **Adóügyi jegyző Perlaszon.** Perlaszról írják lapunknak: Perlasz község képviselőtestülete folyó hó 21-én megtartott közgyűlésén nagy szótöbbséggel elhatározta, hogy a meglevő jegyzői állás mellé egy adóügyi jegyzői állást szervez 1600 korona fizetés és 400 korona lakpénzzel, amely összeg a községi bíró 800 korona fizetésének 400 koronára és a pénztárnok 1200 korona fizetésének 600 koronára való leszállításával nyerne fedezetet, valamint megszűnnék az évenként 4—5 hónapon át 4 korona napidíjjal fizetett kiegészítő végrehajtó alkalmazása. Ez a község általános érdekére előnyös intézkedés az új képviselőtestületnek egyik első, oly ténykedése, a melyet még számos fog követni, ugymint; gyalogjárók kövezése, közvilágítás, piactér kövezése stb. Ez mind bizonyosságra, hogy az eddigi konzervatív vezetőség helyére oly gondolkodásúak kerültek, akik a régi határvidéki „varos”-t a mai kor kívánalmainak megfelelő igazi nagyközséggé emelik.

— **A kath. legényegylet közgyűlése.** A nagybecskerekai kath. legényegylet f. evi március hó 5-én délután 5 órakor tartja saját helyiségében II-ik rendes közgyűlést, melyre a pártoló tagokat tisztelettel meghívja. Az alapszabályok 24. §-a értelmében csakis a rendes tagok és a választmány tagjai bírnak szavazati joggal.

„PIPUL”-pasztilla

sósórszesz kivonat.

Legelőbb és legjobb háziszer minden reumatikus fajtalmaknál.

5-ször olcsóbb a kész sósórszeszénél, mert 1 „Pipul”-pasztilla ára 12 fill., 1 1/2 deci tiszta spirítusz ára 30 „, 1/2 deci viz ára 42 fill. tehát 2 deci otthon készített sósórszesz ára 2 korona. mig ugyanannyi kész sósórszesz ára 2 korona.

Gyártja: **Nikolits-Gyógyszertár**

Nagybecskerek, Gabona-tér.

Törvényileg védve. — Ára 12 fillér. — Telefon 161

— **A nagybecskereki országos vásár.** Ma kezdtek meg Nagybecskereken a február havi országos vásárt és örömmel konstatálhatjuk, hogy már évek óta nem volt akkora állatfelhajtás vásárainkon, mint amilyen a mai volt. Már kora hajnalban sergestől érkeztek a környékbeli községekből a vásárosok az eladásra szánt ökrökkel, tehennel, juhokkal és sertésekkel s a Vásártér-fel vezető utcák egész napon át rendkívül élénkek voltak. Dél előtt 10 óráig több ezer szarvasmarhat, rengeteg sertést és juhot hajtottak fel a vásárra. A nagy kínálat mellett azután az árak is meglehetősen kedvezően alakultak ki. Így az elsőrendű ökrök párja 700—750—900 koronába kerültek, a gyengébb minőségűek párja 550—650 koronáért keltek el. Prima minőségű nyugati fajta tehenek darabja 350—400 korona, a gyengébbeké 250—300 koroná. Elsőrendű magyar tehenek 300—350 koronába kerültek. Eves sertések darabja 130—160 korona, 6 hónapos malacoké 80—100 korona. Juhok párja 50—60 korona, a bárányok pedig 8—12 koronába kerülnek. A forgalom élénk. Holnap még folytatják a szarvasmarha vásárt. Szombaton lóvásár lesz s ugyancsak szombaton délbe megkezdik a kirakodó-vásárt is, mely szintén élénken ígérkezik.

— **Lázárföld lakossága.** Lázárföld községben mint lapunknak írják, a legutóbbi népszámlálás szerint a lakosság száma 1897, a tavollevők száma 168. A községben 446 lakott és 6 lakatlan ház van.

— **A nagyteremiai rejtélyes gyilkosság.** A nagyteremiai rejtélyes gyilkosság ügyében nagy erővel folyik a vizsgálat a gyilkossággal gyanúsított és letartóztatott Knáb Ede ellen. Legujabban a csendőrség ismét házkutatást tartott a gyanúsított lakásán, ahol ez alkalommal Knáb ruhaszekrényében egy olyan ruhát találtak, melyen terjedelmes és számos nagyobb vérfolt van. Ezekre a vérfoltokra nézve a gyanúsított környezete ugyan azt állítja, hogy disznóölés alkalmával kerültek a gyanúsított ruházatára, mindazonáltal a ruhát elkobozták és a nagykikindai kir. ügyészségnek beszolgáltatták. A kir. ügyészség most a vegyvizsgáló intézet útján meg fogja állapítani, vajjon az ezen ruhán levő vérfoltok ember vérből erednek-e. Megjegyzendő, hogy már az első házkutatás alkalmával is találtak a gyanúsítottnál oly frissen kimosott inget, melyen ugyancsak visszamaradt vérnyomok konstatáltak. Ezt már előbb küldték a vegyvizsgáló intézethez, a vizsgálat megejtése céljából. Egyebekben pedig más irányban is folyik a vizsgálat.

— **Adományok az ingyen kenyérre.** Ingyen kenyérre és ruhára — a keresztyén nőegylet pénztárába. — a következő adományok folytak be: Dr. Dellimanics Lajos 10 kor., Steinitzer Géza 20, dr. Kiss János, Strasser és König, dr. Pollák Győző, Fischer Miklós 10—10, Fülep Györgyné, dr. Iványi Mór 6—6, Krumenacker István, Kellner József, Mangold Samu és neje, Mencez Lipót és neje, Szalay József és neje, özv. Chorén Zsigmondné, Abelsberg Lajosné, dr. Steiner Gyula, dr. Haidegger Lajos, Keresztes Aladár, Hiller László, Mocsányi Richárd, Weisz Izidor 5—5, özv. Mencez Ignácné, özv. Guttman Jakabné és fiai, Kurjódor Imre, Jeszenszky Nándor 4—4, dr. Várady Imre, dr. Kleits János, Grézlo János 3—3, Cserey Gyula, Grosz Géza, Daun Gyula, Balázi József, Beck Gyula, Szöllösy Kálmán, dr. Milloss Aurél, Benó testvérek, dr. Dukesz, Hessze Ede 2—2, Kiss István, dr. Végh Lajos 1—1 korona. Mely szives és nemes adományokért a szegények halálját s a Nőegylet köszönetét fejezi ki Szalay Józsefné elnök és Edenburg Lajosné pénztárnok.

Mulatság.

Farsangi naptár.

Február 25. Állami felső kereskedelmi és polgári iskola hangversenye.

Február 28. A filharmonikusok vigetése.

Március 4. A nagybecskereki könyvnyomdások Gutenberg-estélye.

••• **A módosi kultúrestély.** A módosi kultúrestélyről már részletesen megemlékeztünk. Most adjuk itt az estély után rendezett balon megjelent bölgyek névsorát, a melyet a következőkben közölnek velünk:

Asszonyok: Alexits Istvánné, özvegy Ballauer Mária, Back J.-né, Böhm Károlyné, Bíró Jakabné, Bereznai Miksáné, özv. Demkó Ferencné, Dobos Istvánné, Deutch Hermanné, Dudinszky

Miklósne, Dózsa Henrikne, Engels Miklósne, Farkas Lajosné, Fendler Ferencné, dr. Galamb Gezáné, dr. Ghilezán, Liviuszné, Goricsnig Béláné, Grob Ernőné, Gyulay Lajosné, dr. Haller Károlyné, Hendl Miklósne, Jörgné Draskoczky Irma, Jedlicska Jenőné (Lajosfalva), Kertész Józsefné, Kesselbauer Sándorné (Budapest), Kesselring Mihályné, Krachtusz Vencelné, Karaimann Emilné, Krausz Dávidné, Kauton Jánosné, Kauton Józsefné, Klein Pintoszné (Temesvár), Kertész Józsefné, Krausz Gyuláné, László Jakabné, Landgraf Józsefné, Langinovits Ivánné, Nikolajevics Istvánné, Németh Bertalané, özv. Osztie Andrásné, Probst Istvánné és Probst Alfrédné (Torontálszécsány), Róna Józsefné, Riegler Györgyné, Rosenberg Armioné, Steinbach Antalné, Schira Károlyné (Istvánföld), Schimpl Jánosné, Silber Gyuláné (Torontálszécsány), Szántó Lipótné, Szecső Károlyné, dr. Vinczevidy Ernőné (Nagybecskerek), Vantsik Mihályné, özv. Várkonyi Józsefné, özv. Wiume Mária, Zsiross Józsefné, dr. Zsiross Atadárné (Bácsopolya), stb., stb.

Leányok: Baresich Elza, Bozsú Milka, Back Lonci, Deutsch Böske, Deutsch Irén, Fendler Berta, Ily Annus, Kertész Irén, Krachtusz Jolán, László Elvira, László Vilma, Ofner Józsa, Otz Ilonka, Probst Etelka (Torontálszécsány), Róna Irén, Riegler Melánia, Rosenberg Júlia, Rosenberg Frida, Rittner Stefi, Selvia Anna, Sturm Kató, Steinbach Saci, Tauszig Magda, Zsiross Mariska, Zsiross Vilma, Zsiross Nelly, stb., stb.

••• **A filharmonikusok mulatsága.** A nagybecskereki filharmoniai egyesület mint minden esztendőben, úgy az idén is folyó hó 28-án, farsang utolsó napján nagyszabású kedélyes-estélyt rendez a kaszinó összes termeiben. A nagy gonddal összeállított élénk műsorban különféle páros és magánjelenetek, énekszámok és zenebohóságok vannak felvéve s a rendezőség nagy buzgalmat fejt ki, hogy az estély minél jobban sikerüljön s hogy a közönségnek minél kedvezőbb szórakozást nyújtson. A filharmonikusmulatságok közismert kedélyessége és eddigi sikerei ez alkalommal is bizonyára nagyszámú közönséget fog a kaszinó-termekbe vonzani. A mulatság kezdete este fél 9 órakor lesz. Belépődíj személyenkint 2 korona, családijegy 6 korona.

••• **A nagybecskereki kath. legényegylet** folyó évi február hó 26-án délután fél 5 órakor saját helyiségében színelőadást tart. Belépődíj számozott ülőhely 40 fillér, nem számozott 20 fillér. Az egylet vendégeket szívesen lát.

TÁVIRATOK

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

— **A bankvita részletei.** — **Az első és második szakasz.** — **Zárt ülés.** —

Budapest, február 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai ülésen letárgyalták a bankstatutum első szakaszát s a második szakasz vitáját is berekesztették, de ekkor az ellenzék hirtelen zárt ülést kért, amiért az elnök a szólásra, a vita berekesztése után későn jelentkezett Lovászy Márton a szabályok értelmében nem engedte beszélni. Így azután a csöndesen indult nap viharosan végződött. A mai ülésen az első szakaszról felszólalt Lukács László pénzügyminiszter is, aki súlyos érveivel sikra szállt az ellenzék részéről beadott felesleges módosító javaslatok ellen és behatárolta az ellenzéki szónokok kifogásainak és okoskodásainak tarthatatlanságát.

Az ülésen Berzeviczy Albert elnököl s előterjesztései után nyomban folytatták

a bankjavaslat részleteinek

tárgyalását.

A módosított statutumok első cikkéhez Sümegi Vilmos szólalt fel ma először s természetesen ellene beszélt.

Utána Lukács László pénzügyminiszter emelkedett szólásra s előrebocsátva, hogy az ajánlott javaslatok egyikét sem fogadja el, behatárolt reflektált az elhangzott felszólalásokra és sorra lecáfolta az elhangzott kifogásokat. Behatárolta, hogy a statutumok a készfizesítés dögára nézve csak formaiságot képeznek és lényegileg a készfizesések tényleges felvételét biztosítják, aminthogy a bank például kifelé már teljesen készfizesítő bank.

Megcáfolja a miniszter azt az állítást is, hogy a bank a mezőgazdasági hiteit nem elégtelené ki s hogy szűkebbül volna a mezőgazdasággal szemben. Reflektált azután arra az állításra, hogy a közös bank favorizálná a nemzetiségi intézeteket. A kormánynak erről semmi tudomása nincs s ha úgy volna, a kormány tudni fogja kötelességét Kéri a szakasz elfogadását s az összes javaslatok elvetését.

Még Ábrahám Dezső beszél a szakasz ellen, majd Wickenburg Márk gróf előadó szólal fel, amire a szakaszt megszavazzák nagy többséggel s valamennyi beadott javaslatot elvetik.

Most a második szakasz következett, amely ellen Csermák Ernő és Polónyi Géza szólal fel.

Miután több szónok nem jelentkezett, az elnök a vitát berekeszti.

A vita berekesztése után Lovászy Mártonnak kedve kerekedik beszélni és szólásra jelentkezik, amit az elnök azonban nem enged meg.

Ezt az alkalmat az ellenzék felhasználja a rendetlenkedésre, nagy lármát csap, verik a padokat s végül gyorsan

zárt ülést

kérnek.

A zárt ülés folyik.

A delegáció.

Budapest, febr. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A magyar delegáció tegnap délután ülést tartott, amelyen az annektált tartományok költségvetését tárgyalta A költségvetést Pap Géza előadó ismertette az ő kiváló tudásával, behatóan, minden részletre kiterjedve s ajánlotta elfogadásra. A költségvetéshez Batthyány Tivadar gróf szólalt fel s a magyar érdekek figyelembe vételét hangoztatta. Burián báró közös pénzügyminiszter ismertette a költségvetést, kifejtette, hogy a magyar érdekeket Boszniában teljesen érvényesítik. Miután még Hoffmann Hugó altábornagy szólalt fel, a költségvetést elfogadták.

Udvari bál.

Budapest, február 23 (A „Torontál” eredeti távirata.) Mozgalmas és fényes estély lesz ma a budai királyi várpalotában. Ma este lesz ugyanis az udvari bál, melyen részt vesz a király, az egész udvar, a diplomáciai kar s mintegy 2000 meghívott, köztük számosan Torontálból is.

A harmadik egyetem.

Budapest, február 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A kultuszminiszteriumban tegnap délután a harmadik egyetem ügyében szakértekezlet volt. A kiszivárgott hírek szerint a harmadik egyetemet Debreczen kapja.

Határidő-üzet.

Budapest, febr. 23. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdé déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (februárra)	23.00 —
Buza (áprilisra)	21.60 —
Rozs (áprilisra)	16.30 —
Zab (áprilisra)	16.90 —
Tengeri (májusra)	11.32 —

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Nyílttér.

B rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Köszönetnyilvánítás.

Goptsa Mariskának, a szeretett testvérnek és sógornőnek folyó évi február 20-án történt elhunytá alkalmából kifejezett nagy és jóleső részvétért ezúton mondunk őszinte igaz köszönetet.

Nagybecskerek, 1911. febr. 23.

268-1.1

A gyászolók.

Elsőrendű
illatos orosz tea
 eredeti csomagolásban.
 kazettával vagy anélkül, deka-
 grammonként **30 fillérért.**
 Vidéki rendelések a leggyor-
 sabbban eszközöztetnek. — Állandó
 raktár. — **Kapható**
DR. GUTTMANN JAKABNÉ-nál
Nagybecskerek.
 (Korona-utca, saját házbau.) — Fogműtér
 (221-22)

Meghívás.
 Az 1898 : XXIII. t.-c alapján alakult
 Országos Központi Hitelszövetkezet köte-
 lékebe tartozó torontálszécsányi hitel-
 szövetkezet, mint az Országos Központi
 Hitelszövetkezet tagja 1911. évi március hó
 12-én **d e 10 órakor** az intézet helyiségében
rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 35.
 §-a értelmében meghívtnak.

Napirend:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jele-
 nések tárgyalása.
2. Zárószámok megvizsgálása és a fel-
 mentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság 2 tagjának választása.
6. Uj alapszabályok alkotása.
7. Ingatlan vétel bejelentése.
8. Neteláni indítványok.

1910. évi december hó 31-én a tagok száma
 607, üzletrészeinek száma pedig 1227 volt; az
 év folyamán belépett 18 tag 33 üzletrészzel,
 kilépett 15 tag 29 üzletrészzel.

A felügyelő bizottság által megvizsgált évi
 mérleg a szövetkezet helyiségében kifüggesztett
 és mindenki által megtekinthető.

Torontálszécsány, 1911. február 19.

251-33

Az igazgatóság.

**Szép rózsá-
 burgonya**
 kapható
Özv. Guttmann Jakabné és fiai
 cégnél.
 Megrendelhető a „Fehér macskához”
 címzett csemege üzletben is.
 Telefon 96. (24-3.3) Telefon 96.

Vervörös fajnarancs catániai legjobb minő-
 ségű, ötkilós posta-
 kosárral 280, eredeti 180-150, avagy 100 darabos ládá-
 val 6 korona, eredeti 300-300, avagy 200 darabos ládá-
 val 11 koronáért. — **Sárga fajnarancs** édes ötkilós
 postakosárral 250, eredeti ládával 180-150, avagy 100
 darabos 475 korona, eredeti 360-300, avagy 200 drbbal
 850 korona. — **Mandarin** mézédés ötkilós postakosár-
 ral 350, eredeti ládával 100 darabos 550 korona —
Citrom elsőrendű, ötkilós postakosárral 220, eredeti
 ládával 180 darabos 450, eredeti 300 avagy 300 drbbal
 850 korona. — **Karfiól** csodaszép fehér, ötkilós posta-
 kosárral 240, eredeti 200-árral 18 drbbal 380 korona. —
Maróni római konzervált ötkilós postakosárral 250
 25 kilos zsakkal 8 koronáért szállítja utánvétellel, hár-
 mentellenül az **Agnum** de igyümölcs nagykereskedés
 Budapest, Szarka utca 7. — Tessék előnyjelgyűlést
 kérni délyümölcsokról 210-318)

705. sz. 1911. A nagyikindai járás főszolgabirájától.

Pályázati hirdetés.

A nagyikindai járáshoz tartozó Padé
 községben elhatározás folytán üresedésbe
 jött padéi **körorvosi állásra** pályázat van
 hirdetve. Felhívtnak pályázók, hogy ezen
 állás elnyerése iránt benyújtandó kérvé-
 nyeket f. évi március 20-ig a nagyikindai
 szolgabirósághoz címezve nyujtsák be.

Javadalmazás a következő: 1. Törzs-
 fizetés az 1908 : XXXVIII. t.-c. szerint
 1600 korona,

2. lakbér 300 korona,
- 3 látogatási díjak nappal 1 korona,
 éjjel 2 korona, (7 éven aluli gyermekek
 gyógykezelésénél fenti látogatási díjak
 fele),
- 4 halottkémleési díjak,
5. husvágási díjak élvezete.

Nagyikinda, 1911. évi február 15-én.

Horváth Zoltán.
 főszolgabiró.

260-3.1

Jégszállítás.

Nyári idényre elsőrendű
 tiszta Béga jeget szállít

PERL MÓR ÉS FIA.

Előjegyzések felvételnek
 már most, szerb egyház-
 palota irodahelyiségében.
 (230-10.4)

Lázáriöldön egy új, modernül
 berendezett

gőzmalom,

közvetlen a vasut mellett

eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál
 az igazgatóság Lázáriöldön.

TORONTÁLI CIPŐGYÁR

Torontáli cipőkben nagy választék.

Torontáli cipőkben nagy választék.

Galosni, báli cipő, báli legyező, báli ruhadíszek

Benó Testvérek ezelőtt **Kokits A. F.**

divat, rövid- és játékkereskedés

Nagybecskerek.

Telefon 201. (6-87.42) Telefon 201.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.